

ZBOROVANJA**16. bienalna konferenca Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega**

Utrecht, Nizozemska, 10.–14. 7. 2017

Mednarodno združenje za preučevanje skupnega (*International Association for the Study of the Commons* – IASC) je bilo ustanovljeno leta 1989, sprva kot Mednarodno združenje za preučevanje skupne lastnine (*The International Association for the Study of Common Property* – IASCP). Namenjeno je združevanju multidisciplinarnih raziskovalcev, praktikov in oblikovalcev politik, z namenom, da bi izboljšali upravljanje, izpopolnili razumevanje in ustvarili trajnostne rešitve za skupno (angleško *commons*), skupne vire (*common-pool resources*) ali katero koli drugo obliko deljenih virov (*shared resource*). Pomembna članica in ena od »ustanovitvenih mater« združenja je bila Elinor Ostrom, ki je za ugotovitev, da ljudje ob soočenju z omejenim virom zmorejo preseči stremljenje k zasebnim koristim in sodelovati za skupno dobro, leta 2009 dobila Nobelovo nagrado.

Med 10. in 14. julijem je v Utrechtu na Nizozemskem potekala 16. bienalna konferenca Mednarodnega združenja za preučevanje skupnega. Tema tokratne konference je bil Prakticiranje skupnega – samoupravljanje, sodelovanje in institucionalne spremembe (*Practicing the commons – self-governance, cooperation and institutional change*). Ključna beseda konference je bila sodelovanje. Konferenci je predsedovala Tine de Moor, vodja inštituta *Institutions for Collective Actions* iz Utrechta (<http://www.collective-action.info>).

V prostorih Academiegebouw, UCK-Domplein, CASCO in katedralah Domkerk in Janskerk se je zvrstilo 470 znanstvenih predstavitev, 15 predstavitevnihih sekcij za praktike, pet okroglih miz, trije tečajji za večšine na temo upravljanja s skupnim, tri plenarna predavanja, predstavitve plakatov, video predstavitve ter članski in regionalni sestanki združenja IASC.

Zanimanje so še posebno pritegnila tri plenarna predavanja: *The rise of extractive logics in our economies* (Saskia Sassen, Univerza Columbia, ZDA), *Condescension and the commons: The value and importance of an open countryside* (Jane Humphries, All Souls College, Univerza v Oxfordu, Združeno

Slika: Pedro Augustin Medrano iz združenja *Asociacion Forestal de Soria* iz Španije predstavlja nekaj metrov dolg seznam solastnikov skupnih zemljišč, ki so jih od 1805, ko jih je država odvzela njihovim prednikom, postopoma pridobili nazaj. Od prek 400 solastnikov jih samo 8 živi na območju zemljišč.

kraljestvo), *Experiments as tools for learning: Lessons from 20 years of practicing the artisanship of cooperation in the classroom, lab, and field* (Juan Camilo Cardenas, Andska univerza, Kolumbija).

Izstopala so tudi predavanja prejemnikov nagrade Elinor Ostrom: *On positivism and the commons* (Ugo Mattei, Univerza v Torinu), *Co-managing coral reef fisheries* (Joshua Cinner, Univerza Jamesa Cooka, Avstralija). Iz vrst praktikov je nagrado za svoje tridesetletno prizadevanje za povrnitev nekdanjih skupnih vaških zemljišč, ki jim jih je odvzela država, prejelo združenje *Asociacion Forestal de Soria* iz Španije (slika). Prevzel jo je njen vodja Pedro Augustin Medrano.

Slovenijo smo na konferenci zastopali Mateja Šmid Hribar in Primož Pipan z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Nevenka Bogataj z Andragoškega centra Slovenije, Slovenka Romina Rodela pa je zastopala Univerzo Södertörn na Švedskem. Na konferenci smo predstavili tri prispevke: *Commons and ecosystem services: Intersections and opportunities for exploring governance of natural resources and benefits from nature* (avtorice: Catherine Tucker, Nevenka Bogataj, Romina Rodela, Mateja Šmid Hribar, Maurizia Sigura in Mimi Urbanc), *Diversity of forest-community relations in Europe: An analytical examination through a case-study approach* (avtorji: Nevenka Bogataj, Paola Gatto, Anna Lawrence in Gun Lidestav) ter *A case study of community-based water management in Čadrg in Slovenia's Triglav National Park* (avtorji: Primož Pipan, Mateja Šmid Hribar in Mimi Urbanc). V četrtek, 13. julija je bilo po celotni Nizozemski organiziranih enajst ekskurzij iz različnih področij upravljanja skupnega. Naslednja konferenca IASC bo potekala v Limi v Peruju leta 2019. Več o Mednarodnem združenju za preučevanje skupnega je dostopno na spletni strani: <https://www.iasc-commons.org/>.

Primož Pipan, Mateja Šmid Hribar

Tematska konferenca Mednarodne geografske zveze

Bukarešta, Tulcea, Romunija, 11.–15. 9. 2017

Sredi septembra je v Romuniji potekala tematska konferenca Mednarodne geografske zveze (IGU), ki sta jo organizirala Geografski inštitut Romunske akademije znanosti (*Institutul de Geografie, Academia Română*) ter Fakulteta za geografijo Univerze v Bukarešti (*Facultatea de Geografie, Universitatea din București*). Tako imenovane tematske konference so nova oblika mednarodnih konferenc v okviru IGU-ja, ki morajo imeti jasno določeno tematiko, ki zanima širšo geografsko skupnost, v njeno organizacijo pa morajo biti vključene vsaj štiri komisije IGU-ja. Pri organizaciji so v okviru IGU-ja sodelovale štiri njene komisije: Komisija za spreminjanje rabe tal in pokrovnosti zemljišč, Komisija za biodiverzitetu, Komisija za zdravje in okolje ter Komisija za lokalni in regionalni razvoj. Na konferenci je sodelovalo preko 70 udeležencev iz 19-tih držav. Konferenca se je s plenarnimi predavanji in pozdravom predstavnikov organizatorjev in Mednarodne geografske zveze začela v prostorih Romunske akademije znanosti v Bukarešti. Po končanem plenarnem delu smo se udeleženci odpeljali v Tulceo, mesto ob Donavi v vzhodni Romuniji, kjer se je konferenca nadaljevala s predstavitvami prispevkov v treh vzporednih sekcijah. Sodelavca Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU sva predstavila prispevek Hraški listneki – primer kulturne pokrajine na Gorenjskem (slika 1). Člani upravnih odborov posameznih komisij so srečanje izkoristili tudi za sestanek z razpravo o nadaljnjem delu komisij. Organizatorji so dva dneva konference namenili strokovnima ekskurzijama. Na prvi ekskurziji smo se udeleženci ob plovbi po delti reke Donave (slika 2) seznanili z geografskimi razmerami tega območja. Donavina delta na stiku s Črnim morjem je največja in najbolj ohranjena delta v Evropi. Njena površina je prek 300.000 ha. Tu prebiva več kot 300 vrst ptic in preko 45 vrst sladkovodnih rib. Zaradi biotske pestrosti je bila leta 1991 vpisana na UNESCO-v seznam. Druga ekskurzija je bila namenjena spoznavanju Dobrudže, ene od desetih zgodovinskih pokrajin v Romuniji. Pokrajina, ki so jo že v 7 stoletju pr. Kr. naselili Grki, je bila do leta 1396 bolgarska, zatem pa je prešla pod upravo Osmanskega cesarstva in bila razdeljena med Romunijo in Bolgarijo. Zaradi pestrega zgodovinskega doganjanja na tem območju je zanj značilna izredno pestra etnična sestava. Po podatkih popisa iz leta 2011 prevladujejo Romuni, sledijo jim Turki, Lipovani (ruskega etničnega izvora), Romi, Grki, Ukrajinci in

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 1: Matej Gabrovec med predstavitvijo slovenskega prispevka.

ARHIV ORGANIZATORJEV

Slika 2: Skupinska fotografija udeležencev na ladji med plovbo po Donavini delti.

MATEJ GABROVEC

Slika 3: Ledeniško jezero Bâlea v Karpatih.

pripadniki številnih drugih etničnih skupnosti. V hribovju Munții Măcinului je bil zaradi pestre naravnogeografske sestave razglašen narodni park, v vasi Greci smo si ogledali moderno informacijsko središče. Na koncu smo obiskali še Konstanco, pomembno črnomorsko pristanišče in upravno središče Dobrudže.

Pokongresna ekskurzija je bila organizirana v južni del Karpatov (slika 3) in Transilvanijo, kjer smo si ogledali Brașov in Sibiu.

Matjaž Geršič, Matej Gabrovec

Kongres Evropskega združenja za pokrajinsko ekologijo

Gent, Belgija, 12.–15. 9. 2017

Kongres Evropskega združenja za pokrajinsko ekologijo je letos potekal pod geslom »Od vzorcev in procesov k ljudem in dejanjem« (*From pattern and process to people and action*). Kongres je organiziral Oddelek za geografijo Univerze v Gentu (slika 1) v sodelovanju z Evropskim združenjem za pokrajinsko ekologijo (*European Association for Landscape Ecology*), ki je ena izmed entitet Mednarodnega združenja za pokrajinsko ekologijo (*International Association for Landscape Ecology – IALE*). Udeleženci so prišli praktično s celega sveta ter predstavili zanimive rezultate svojih raziskav z raznolikih področij, vsem pa je bilo skupno raziskovanje pokrajine. Kongres je bil zato razdeljen v 27 sklopov – simpozijev, ki so bili razdeljeni v sedem tematskih skupin: pokrajinskoekološke metode in tehnike, ekosistemske in pokrajinskoekološke storitve, produktivne pokrajine, kulturne pokrajine kot točka srečevanja, transdisciplinarnost: monitoring pokrajin in dojemanje pokrajine, načrtovanje in upravljanje pokrajin ter izobraževanje o pokrajinski ekologiji.

Prvi dan kongresa, 11. 9., je bil rezerviran za doktorske študente, saj je bil organiziran tečaj o osnovah raziskovalnega dela ter pisanju doktorata. Drugi dan pa se je z uvodnimi predavanji uradno začel

ROK CIGLIČ

Slika 1: Predavanja so potekala v prostorih Univerze v Gentu.

ROK CIGLIČ

Slika 2: Udeleženci ekskurzije v okolici Antwerpna opazujejo, kako tamkajšnji upravljalci naravnega parka 'De Zoom – Kalmthoutse Heide' ohranjajo razmerje med naravno in kulturno pokrajino.

tudi sam kongres. Vse zbrane je prva nagovorila Veerle Van Eetvelde, nato pa so s krajšimi govori in uvodnimi predavanji navzoče pozdravili še prorektor Univerze v Gentu Freddy Mortier, predstavnik mestnih oblasti Sven Taeldeman ter vidni raziskovalci, ki delujejo na področju pokrajinske ekologije oziroma sorodnih ved: Jean-Paul Vanderlinden, Marc Antrop, Christine Fürst in Teresa Pinto-Correia. Tretji dan so se udeleženci kongresa podali na eno- ali poldnevne ekskurzije na različne konce zahodne in severne Belgije (slika 2). Spoznavali so naravne in družbene značilnosti pokrajin, poseben poudarek pa je bil seveda namenjen prepletanju obeh ter preučevanju pokrajin in njihovega spreminjanja. Četrti in peti dan so bila zopet na vrsti številna predavanja in tudi predstavitev plakatov. Svoje delo so predstavili biologi, arhitekti, krajinski arhitekti, ekologi ter geografi. Opaziti je bil velik porast raziskav, ki so združevale terensko delo (vključno s pridobivanjem podatkov z različnimi merskimi instrumenti) in daljinsko zaznavanje (na primer uporabo podatkov laserskega skeniranja, podatkov satelitskih in letalskih posnetkov). Velik poudarek je bil na raziskavah ekosistemskih storitev, modeliranju habitata, varovanju živalskih vrst in okolja nasploh. Zelo zanimiva je bila tudi predstavitev možnosti analiz digitalnih podatkov v treh prostorskih razsežnostih.

Na letošnjem evropskem kongresu je sodelovalo tudi kar nekaj raziskovalcev iz Slovenije. Nadja Penko Seidl je predstavila *The making of the landscape: Landscape features as the key components of landscape identity and biodiversity*, Milan Kobal in Janez Pirnat sta predstavila *Using lidar data to analyse natural geomorphometric and man-modified characteristics of Karstic landscape under forest cover*, Drago Perko, Mauro Hrvatin, Erik Štrumbelj in Rok Ciglič pa so predstavili *Modeling and evaluating older landscape classifications with modern quantitative methods*. Povzetki vseh prispevkov so na voljo na spletni strani kongresa (<http://www.iale-europe.eu/iale2017>).

Naslednji večji kongres združenja IALE bo v nam bližnjem Milanu, kjer se bo odvijal svetovni kongres. Več informacij je na voljo na spletnih straneh Mednarodnega združenja za pokrajinsko ekologijo (<http://www.landscape-ecology.org/>) ter Evropskega združenja za pokrajinsko ekologijo (<http://www.iale-europe.eu/>).

Rok Ciglič

Mednarodni simpozij o zemljepisnih imenih: »Kritično imenoslovje: zemljepisna imena v političnih, zgodovinskih in trženjskih pokrajinah«

Windhoek, Namibija, 18.–20. 9. 2017

V namibijskem glavnem mestu Windhoeku sva se sodelavca Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU Drago Kladnik in Matjaž Geršič udeležila mednarodnega simpozija o zemljepisnih imenih, poimenovanega Kritično imenoslovje: zemljepisna imena v političnih, zgodovinskih in trženjskih pokrajinah (*Critical toponymy: Place names in political, historical and commercial landscapes*), ki ga je na Namibijski univerzi (*University of Namibia*) s sodelovanjem Združene komisije delovnih skupin za toponimijo pri Mednarodni geografski zvezi in Mednarodnem kartografskem združenju (*Joint International Geographic Union/International Cartographic Association Working group on Toponymy*) organizirala južnoafriška univerza Free State (*Universiteit van die Vrystaat/University of the Free State*) iz Bloemfonteina.

Na simpoziju je sodelovalo okrog 30 udeležencev (slika 1) iz Evrope in Afrike, ki so predstavili rezultate raziskovalnega dela s področja zemljepisnih imen v zadnjem obdobju, med njimi ugledni Južnoafričan Peter Raper, nekdanji predsednik UNGEGN-a, Avstrijec Peter Jordan, častni član Zveze geografov Slovenije in sopredsedujoči Komisiji za toponimijo pri Mednarodni geografski zvezi, Italijan Cosimo Palagiano, sopredsedujoči isti komisiji in zaslužni profesor Rimske univerze La Sapienza (*Sapienza – Università di Roma*). Prva dva dneva je simpozij potekal v dveh vzporednih sekcijah, zadnji dan pa je bil namenjen ekskurziji. Udeleženci smo lahko prisluhnili zanimivim referatom s področja raziskovanja zemljepisnih imen, med katerimi pa so le nekateri sledili osrednji tematiki simpozija. Smo se pa lahko zaradi tega seznanili s široko paleto tem, ki bodo lahko v prihodnje predmet raziskovanja tudi v našem okolju. Slovenski prispevek Izzivi rabe pokrajinskih imen v blagovnih znamkah

DRAGO KLADNIK

Slika 1: Udeleženci simpozija pred knjižnico univerzitetnega kampusa v Windhoeku.

DRAGO KLADNIK

Slika 2: Matjaž Geršič med predstavitvijo slovenskega referata.

MATJAŽ GERŠIČ

Slika 3: Na obisku pri bušmanih.

(v soavtorstvu smo ga pripravili Matjaž Geršič (slika 2), Drago Kladnik in Katja Vintar Mally) je med udeleženci zbudil precejšnje zanimanje, verjetno tudi zato, ker so se lahko med predstavitvijo posladkali z Gorenjkino čokolado s celimi lešniki, ki je bila izpostavljena kot primer rabe pokrajinskega imena v blagovnih znamkah.

Ekскурzija je bila namenjena sistematičnemu ogledu namibijskega glavnega mesta in obisku njegovega podeželskega zaledja, kjer smo se udeleženci na terenu spoznali z življenjem Bušmanov (oziroma Sanov, tudi Grmičarjev), etnične skupine domorodnih lovcev, katere pripadniki poseljujejo južni del Afrike. Bušmani (slika 3) spadajo med tako imenovane rase drobce, ki ne pripadajo nobeni izmed glavnih ras. Ena od njihovih značilnosti, posebej zanimivih z vidika jezikoslovja, je uporaba klikov, posebnih glasov, ki jih vsebujejo samo nekateri afriški jeziki. V različnih bušmanskih jezikih je šest različnih klikov. Ker so nekatere klikajoče glasove prevzeli tudi drugi afriški jeziki, ki ne spadajo v koisansko jezikovno družino, je bila na simpoziju izpostavljena terminološka zadržanost pri rabi tega termina, še posebej, kadar je govora o klikajočih glasovih. Tako se namesto pojma koisanska jezikovna družina v sodobnem jezikoslovju čedalje bolj uveljavlja izraz domačinski klikajoči jeziki.

S poslušanjem enega od bušmanskih jezikov in njihove neverjetne sposobnosti rabe klikajočih glasov, ki jih Evropejci komajda uspemo površno izgovoriti, smo uspešno zaključili četrti Mednarodni simpozij o zemljepisnih imenih.

Matjaž Geršič, Drago Kladnik

»Meje v alpskem prostoru« – posvet Mednarodnega združenja za zgodovino Alp
Innsbruck, Avstrija, 20.–22. 9. 2017

Mednarodno združenje za zgodovino Alp (nem. *Die Internationale Gesellschaft für historische Alpenforschung* – IGHA, fr. *L'Association Internationale pour l'Histoire des Alpes* – AIHA, it. *L'Associazione Internazionale per la Storia delle Alpi* – AISA, ang. *International Association for Alpine History* – IAAH; <http://www.labisalp.arc.usi.ch/en/aisa>) je bilo ustanovljeno leta 1995 z namenom povezovanja raziskovalcev, ki se ukvarjajo z zgodovinskim preučevanjem Alp in drugih gorskih območij po svetu. Združenje na vsaki dve leti organizira posvetovanje na temo povezano z zgodovino, geografijo, etnologijo ali antropologijo alpskega/gorskega sveta. Dvanajsto tovrstno srečanje z naslovom »Meje v alpskem prostoru« (ang. *Borders in Alpine History*, nem. *Grenzen im alpinen Raum*) je potekalo med 20. in 22. septembrom v Innsbrucku v Avstriji. Innsbruck je tako po letu 2003 še drugič gostil srečanje združenja. Posvetovanje je dvakrat potekalo tudi v Sloveniji – leta 2005 v Bovcu (tema: alpske kulture) in leta 2013 v Postojni (tema: naravni viri). Na posvetovanjih so predstavljeni izbrani prispevki, ki jih organizacijski odbor sprejme izmed predlogov, ki prispejo na razpisano temo. Tokrat je bilo izbranih 17 prispevkov, ki so bili razdeljeni v šest panelov: nastajanje meja od zgodnjega srednjega veka do 20. stoletja, meje v novem veku, režimi na mejah nacionalnih držav na prelomu 19. v 20. stoletje, spreminjanje meja po letu 1918, kontrole na mejah med 17. in 20. stoletjem ter meje v Alpah kot evropski čezmejni prostor po letu 1945. Podpisani sem imel skupaj s Petrom Mikšo (Filozofska Fakulteta Univerze v Ljubljani) v okviru četrtega panela predstavitev z naslovom »*The Rapallo Border after the First World War: From*

MATIJA ZORN

Slika 1: Glavna kulturna znamenitost Innsbrucka je Zlata streha (Goldenes Dachl), zgrajena leta 1500. Gre pravzaprav za balkon na glavnem trgu v osrčju starega dela mesta. Zgrajen je bil za cesarja Maksimilijana I, da bi mu služil kot razgledno mesto. Streha je zgrajena iz 2657 pozlačenih bakrenih strešnikov.

MATIJA ZORN

Slika 2: Udeleženci posveta v tirolskem deželnem zboru, po katerem jih je vodil podpredsednik deželnega zbora.

MATIJA ZORN

Slika 3: Mejni kamen na prelazu Brenner (1370 m; it. Passo del Brennero, nem. Brennerpass), ki označuje mejo med Italijo in Avstrijo. Delitev Tirolske tudi po skoraj sto letih od določitve meje »obremenjuje« tirolsko in avstrijsko družbo.

a *National Border between Italy and Yugoslavia to a Phantom Border*«, o skoraj stoletnici nastanka rapalske meje po prvi svetovni vojni, njeni dediščini in oblikovanju današnje zahodne meje Slovenije. To je bil edini prispevek iz Slovenije. Največ je bilo prispevkov iz Švice (6), po številu pa so sledili prispevki iz Francije (4), Italije (3), Avstrije (2) in Portugalk (1). Uradni jeziki posvetovanja so bili nemščina, francoščina, italijanščina in angleščina. V vseh teh jezikih so tudi potekale predstavitve.

V okviru posvetovanja je bil organiziran tudi krajši ogled mesta (slika 1) z obiskom »Deželne hiše« (*Landhaus*) oziroma sedežem tirolske deželne vlade in tirolskega deželnega zbora (slika 2). Poleg tega je bila organizirana poldnevna ekskurzija na prelaz Brenner (slika 3) in Južno Tirolsko (Italija) v luči skorajšnje stoletnice »delitve« Tirolske ter določitve obstoječe državne meje med Italijo in Avstrijo po prvi svetovni vojni. Predstavljena problematika se je dobro povezovala z našim prispevkom o rapalski meji, saj sta bili obe meji določeni z istim tajnim londonskim sporazumom med Italijo in silami antante aprila 1915. V okviru posveta je bila predstavljena tudi knjiga z naslovom »*Integrated Peasant Economy in a Comparative Perspective: Alps, Scandinavia and Beyond*« (2017), ki je izšla pri Založbi Univerze na Primorskem in je v celoti dostopna na spletnem naslovu: <http://www.hippocampus.si/ISBN/978-961-7023-02-2.pdf>. Knjigo je podrobneje predstavil njen sourednik Aleksander Panjek (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem), ki je tudi slovenski predstavnik v Mednarodnem združenju za zgodovino Alp.

Združenje ima od leta 1996 svojo revijo z naslovom »*Histoire des Alpes – Storia delle Alpi – Geschichte der Alpen*«. Do sedaj je izšlo 22 števil, na leto pa izdajo eno številko. Zadnja številka se ukvarja s športom in preživetjem prostega časa v Alpah (22, 2017), predzadnja s prometom in mobilnostjo (21, 2016), pred tem pa so bile teme: industrija (20, 2015), naravni viri (19, 2014) in vera (18, 2013), če omenimo le obravnavane teme v zadnjih petih letih (teme ostalih števil si lahko ogledate na spletni strani revije: <http://www.labisalp.arc.usi.ch/en/publicazioni/histoire-des-alpes-storia-delle-alpi-geschichte-der-alpen>). Izpostaviti velja drugo številko (1997), ki je bila povsem posvečena slovenskim Alpam, to je izbranim temam iz geologije, zgodovine in etnologije (članki so dostopni na spletni strani: http://www2.arc.usi.ch/index/aisa/ris_ist_labi_aisa_rivista.htm). Prispevki v reviji so objavljeni pretežno v nemškem, francoskem in italijanskem jeziku z angleškimi izvlečki, v zadnjih številkah pa se pojavljajo tudi prispevki v angleščini. Prispevki iz zadnjega posveta v Innsbrucku bodo objavljeni v 23 številki (2018).

Matija Zorn

22. zborovanje slovenskih geografov

Maribor, 22.–23. 9. 2017

Zveza geografov Slovenije (ZGS) vsako četrto leto priredi Zborovanje slovenskih geografov, na katerem geografi izmenjajo znanje in izkušnje ter s svojimi stanovskimi kolegi utrjujejo poznanstva. Po tradiciji se zborovanja selijo iz ene pokrajine v drugo. Letošnje zborovanje se je odvijalo 22. in 23. septembra v Mariboru (slika 1) pod budnim očesom organizatorjev z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru. Pri izvedbi dogodka so pripomogli še Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem ter Geografski inštitut Antona Melika in Inštitut za raziskovanje krasa Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Rdeča nit letošnjega stanovskega srečanja je bila pokrajina med Pohorjem in Slovenskimi goricami. Poleg tega pa je bilo dovolj prostora namenjenega tudi drugim območjem in področjem, na primer didaktiki geografije in delu geografov z raziskovalnih ustanov.

Zborovanje je potekalo dva dni. Prvi dan dopoldne je zbrane v imenu organizacijskega odbora pozdravil Vladimir Drozg, nato pa so sledili kratki govori Stanka Pelca (predsednik ZGS), Igorja Žiberne (predstojnik Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru), Marine Tavčar Kranjc (prodekanja za izobraževalno dejavnost na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru) in Vesne Vervege (profesorica geografije in poslanka v Državnem zboru Republike Slovenije).

Sledili so referati udeležencev (slika 2). Organizatorji tokrat niso prispevkov združevali v tematske sekcije, ampak so v posameznih sklopih združili vsebinsko zelo različne predstavitve – v nasprotju s preteklimi zborovanji, ko je večina poslušala le predavanja iz svojega ozkega strokovnega področja, smo bili prijazno »prisiljeni« spoznati zelo širok spekter geografskih raziskav. Med odmori so bili na ogled postavljeni plakati udeležencev in razstava o Triglavskem ledeniku, ki jo je pripravil Miha Pavšek s sodelavci.

Popoldne sta bili organizirani dve ekskurziji. Ekskurzijo po Mariboru je vodila Lučka Lorber, ekskurzijo po Slovenskih goricah pa Igor Žiberna (slika 3).

Zvečer je bila organizirana slavnostna večerja na univerzitetnem posestvu Meranovo, ob kateri so podelili priznanja ZGS. Pohvalo ZGS za aktivno in prizadevno delo v stanovski organizaciji je prejel Tajan Trobec. Bronasto plaketo ZGS za prizadevno delo na področju geografije pa Blaž Repe. Srebrno plaketo ZGS za dolgoletno delovanje v Geografskem društvu Maribor je prejel Uroš Horvat, Zlato plaketo ZGS za inovativno delo na področju izobraževanja, utrjevanje geografije kot aplikativne vede ter poglobljanje ekološke smeri v geografiji pa je prejela Ana Vovk Korže. Melikovo priznanje za mladega znanstvenika za izjemno študijo o slovenskih toponimih je prejel Matjaž Geršič. Melikovo priznanje za znanstvene dosežke na področju geografije je prejel Dušan Plut. Peter Jordan je postal novi častni član ZGS, častni predsednik ZGS pa je postal Jurij Kunaver.

Ob zaključku je sledil občni zbor ZGS, na katerem je bilo izvoljeno novo vodstvo. Novi predsednik je postal Igor Lipovšek, v izvršilni odbor pa so bili izvoljeni oziroma imenovani Marjan Luževič, Eva Konečnik Kotnik, Matjaž Geršič, Aleš Smrekar, Boštjan Rogelj, Stanko Pelc, Matija Zorn in Blaž Repe. Člani nadzornega odbora so postali Nevenka Cigler, Monika Gričnik in Uroš Horvat, člani disciplinske komisije pa Mimi Urbanc, Matej Gabrovec in Vladimir Drozg.

Drugi dan dopoldne so bili na sporedu referati udeležencev, predstavljena pa je bila tudi geografska klepetalnica. V popoldanskem času je Ana Vovk Korže vodila ekskurzijo po Učnem poligonu za samooskrbo Dole.

Slika 1: Plakat 22. zborovanja slovenskih geografov.

VLADIMIR DROZG

Slika 2: Predavanja na zborovanju so potekala v prostorih Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

ROK CIGLIČ

Slika 3: Ena izmed ekskurzij je udeležence popeljala v severni del Slovenskih goric pod vodstvom Igorja Žiberne.

Ob zborovanju je v zbirki Prostori izšla tudi knjiga Geografije Podravja, ki so jo uredili Vladimir Drozg, Uroš Horvat in Eva Konečnik Kotnik (ISBN: 978-961-286-073-8). Knjiga je v digitalni obliki prosto dostopna na naslovu: <https://doi.org/10.18690/978-961-286-074-5>.

Naj ob koncu omenimo, da letos mineva 55 let od začetka študija geografije v Mariboru, ki se je pričel leta 1962 ob ustanovitvi Pedagoške akademije, kasneje pa nadaljeval z ustanovitvijo Pedagoške fakultete in Filozofske fakultete.

Rok Ciglič, Matej Gabrovec, Jernej Tiran

Slovenski regionalni dnevi 2017: Spremljanje in vrednotenje regionalne politike in regionalnega razvoja

Kranjska Gora, 14.–15. 11. 2017

Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Slovenski regionalno razvojni sklad in Združenje regionalnih razvojnih agencij so 14. in 15. novembra organizirali Slovenske regionalne dneve 2017, z naslovom Spremljanje in vrednotenje regionalne politike in regionalnega razvoja.

Simpozij Slovenski regionalni dnevi so tradicionalni dogodek, namenjen predstavitvi načrtovanja in izvajanja regionalne politike. Predstavijo in ocenijo se dosedanje aktivnosti, z dialogom med vpletenimi deležniki pa se vzpostavijo nove sistemske in metodološke rešitve na tem področju.

Z letošnjo temo, posvečeno spremljanju in vrednotenju regionalne politike, smo želeli soočiti poglede akademske sfere ter resornih ministrstev oziroma vladnih služb, javnih skladov, agencij, regionalnih razvojnih agencij, občin in drugih akterjev v regionalnem razvoju ter s tem prispevati k boljši kulturi spremljanja in vrednotenja.

DANIELA RIBEIRO

Slika: Udeleženci na Slovenskih regionalnih dnevih 2017.

Dopoldanski sklop prvega dne je bil namenjen vrednotenju evropske kohezijske politike v Sloveniji. Izhodišče za razpravo so predstavljala poročila o dosežkih in izvedena vrednotenja preteklega programskega obdobja 2007–2013. Ključni del razprave se je osredotočal na to ali smo ta sredstva koristno uporabili ter katere izkušnje smo v tem obdobju pridobili in bi jih veljalo prenesti v novo obdobje.

Popoldanski sklop prvega dne pa je bil namenjen domači regionalni politiki, doseganju njenih ciljev in potrebnim spremembam za večji učinek.

Drugi dan simpozija je bil namenjen predstavitvi prispevkov iz znanstvene monografije »Prostor, regija, razvoj« (glej rubriko Književnost v tej številki), ki je izšla ob letošnjih Slovenskih regionalnih dnevih. V njej so predstavljeni referati na temo izvajanja regionalne politike in zagotavljanje skladnega regionalnega in prostorskega razvoja. Pri tem raznolike vsebine, kot so spremljanje in vrednotenje, procesi na področju urbanega razvoja, stanje na stanovanjskem trgu, ustvarjalnost ljudi, kreativna in kulturna industrija, upoštevanje naravnih posebnosti pri načrtovanju regionalnega in prostorskega razvoja, nakazujejo na razsežnost problematike in medsebojno prepletenost pojavov. Pri tem si prizadevamo predvsem za sistematičen prenos znanstvenih spoznanj v delovanje javne uprave. Dobre analitske podlage lahko namreč bistveno pripomorejo k strateškemu razmisleku o regionalnem razvoju in naši prihodnosti.

Udeleženci dogodka so na koncu opredelili nekaj prednostnih področij, ki bi jih regionalna politika morala izboljšati oziroma primerno urediti:

- Država mora poskrbeti za ustrezne strateške dokumente, ki bodo zasledovali jasno vizijo razvoja države v naslednjih desetletjih.
- Programiranje je treba opreti na kakovostne strokovne podlage in podrobne analize, saj se s tem kakovost dokumentov močno izboljša.
- V vsakem programu je treba primerno zasnovati sistem spremljanja in vrednotenja, obenem pa zagotoviti tudi primerna finančna sredstva za njuno izvajanje.
- Izboljšati je treba kulturo spremljanja in vrednotenja, in sicer ne zgolj na področju kohezijske in regionalne politike, temveč v vseh sektorjih.
- V pripravo in izvajanje dokumentov je treba vključiti vse pomembne deležnike.
- V želji po čim kakovostnejši pripravi programskih dokumentov za novo finančno perspektivo je treba k načrtovanju pristopiti dovolj zgodaj.
- Velik poudarek je treba dati razvoju kompetenc ljudi, ki pri programiranju sodelujejo.
- Vzpostaviti je treba organizacijski okvir, ki bo na vključujoč način omogočal uspešno izvajanje regionalne politike, istočasno pa poskrbeti za ustrezno institucionalno zastopnost regionalne ravni.

Janez Nared

Premiki in obrobja – Simpozij raziskovalk in raziskovalcev ZRC SAZU na začetku znanstvene kariere

Ljubljana, 23.–24. 11. 2017

Konec novembra je v Prešernovi dvorani SAZU potekal že peti Simpozij raziskovalk in raziskovalcev na začetku znanstvene kariere, ki so zaposleni na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU). Ideja o srečevanju in povezovanju raziskovalk in raziskovalcev, ki delujejo na različnih inštitutih znotraj ZRC SAZU se je porodila leta 2013, ko je takratna mlada raziskovalka Polona Sitar na Sekciji za interdisciplinarno raziskovanje povabila vse mlade raziskovalke in raziskovalce na neformalen klepet ob kavi. Predlagala je, da bi se enkrat na leto mladi raziskovalci srečali na simpoziju, kjer bi predstavili svoje delo. Tako bi v prihodnje lažje stkali raziskovalne vezi, saj sodobne raziskave pogosto temeljijo na medpredmetnem sodelovanju in povezovanju, hkrati pa bolje spoznali ZRC SAZU, ki združuje kar 18 inštitutov in tri raziskovalne pisarne. Simpozij smo v vseh letih aktivno sooblikovali in na njem predstavljali dosežke svojih raziskav tudi sodelavci Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU.

JURE TITČAR

Slika 1: Skupinska fotografija udeležencev.

JURE TITČAR

Slika 2: Jarek na Ljubljanskem barju, kjer je bilo najdeno najstarejše kolo na svetu.

Prvo leto smo odšli v Petanjce, kjer deluje Raziskovalna postaja Prekmurje. Simpozij z naslovom »Kako misliti prostor v kontekstu transformacije časa? Interdisciplinarna analiza koncepta prostora« se je udeležilo 16 mladih raziskovalk in raziskovalcev. Prvi dan so bila na urniku predavanja, drugi dan pa ekskurzija na Goričko. Uspešno izveden simpozij je bil odlična popotnica za nadaljevanje tovrstnih srečanj, ki jih je podprlo tudi vodstvo ZRC SAZU. Leta 2014 smo obiskali Raziskovalno postajo Nova Gorica. Naslov simpozija je bil »Tehnologija in družbena utopija – interdisciplinarna analiza razumevanja tehnološkega razvoja«. Na simpoziju je bilo predstavljenih 9 prispevkov. Drugi dan smo si udeleženci ogledali Novo Gorico, samostan Kostanjevica, Rafuški park z vilo v orientalskem slogu in Gorico. Leta 2015 smo obiskali Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU v Postojni. Na simpoziju z naslovom »Naravna in kulturna dediščina« je bilo predstavljenih 12 prispevkov. Udeleženci pa smo obiskali tudi Muzej Krasa, si ogledali Postojno ter odšli na ekskurzijo na Orehovški kras in Pivška jezera, obiskali pa smo tudi Park vojaške zgodovine Pivka. Leta 2016 smo odšli v Maribor, kjer ima ZRC SAZU svojo tretjo raziskovalno postajo, in medse prvič povabili raziskovalke in raziskovalce na začetku kariere ter zunanje goste, ki so nam v duhu naslova simpozija »Znanstveni neoliberalizem in razumevanje dediščine v kontekstu časovne preobrazbe« predstavili nekatere možnosti zaposlitve po pridobitvi doktorskega naziva. Na simpoziju je bilo predstavljenih 15 prispevkov, v okviru strokovne ekskurzije pa smo spoznavali Maribor.

Letošnji simpozij z naslovom »Premiki in obrobja« se je odvijal v Ljubljani. Pridružili so se nam tudi študentje Podiplomske šole ZRC SAZU in s svojimi prispevki obogatili že tako raznovrsten program (slika 1). V okviru vabljenih govorcev smo lahko prisluhnili izkušnjam s Fulbrightovo štipendijo in s študijem v tujini ter priporočilom za ustrezno pripravo projektne prijave. Skupaj smo tako lahko prisluhnili več kot dvajsetim predstavivam. Na ekskurziji smo si na Ljubljanskem barju ogledali arheološko najdišče Stare gmajne, kjer je bilo odkrito najstarejše leseno kolo na svetu (slika 2), v Kulturnem centru Vrhnika pa stalno razstavo Moja Ljubljana.

Prispevki, ki so bili predstavljeni na simpozijih so bili povzeti v zbornikih, ki so izšli ob posameznem dogodku, informacije o simpozijih pa so zbrane tudi na spletni strani: <https://giam.zrc-sazu.si/sl/strani/simpozij-mr#v>. Z letošnjim simpozijem smo pričeli novice o dogodku objavljati tudi na družbenih omrežjih ter s tem poskrbeli za večjo prepoznavnost.

Simpoziji mladih raziskovalcev so tako postali že tradicija na ZRC SAZU in verjamemo, da jo bodo mlajše generacije uspešno nadaljevale.

Matjaž Geršič, Jure Tičar